

*Ga
jij
nog
paus
worden,
Kees?*

Over het korte bestaan
van een priesterfabriek

*Ga
jij
nog
paus
worden,
Kees?*

door C. Rutgers

www.crutgers.nl

Coverontwerp: Dorine van Elten

ISBN: 9789 4644 8902 6

© C. Rutgers

In het ruimriante restaurant in Vught is het druk en ik houd in mijn eentje een hele tafel bezet, een tafel bij het raam nog wel. Een hoogbejaarde man komt aanlopen, gekleed in een cognackleurig wollen jasje met daaronder een witblauw geblokt overhemd.

“Pater...” zeg ik, verder kom ik niet. Zijn naam wil mij niet te binnen schieten. Ik wijs naar de lege stoel tegenover mij.

“Blijkbaar is het u bekend dat ik vroeger pater ben geweest,” zegt hij terwijl hij gaat zitten, “maar dat is lang geleden. Ik ben al heel lang geen pater meer, Meneer Veltman is mijn naam.”

Ach ja, nu schiet het mij te binnen, Pater Veltman... Wij noemden hem ‘Pater Potdorie’.

Ik stel me voor: “Cees Rutgers.”

“Het spijt me maar dat zegt me niets. Ik heb in mijn leven heel veel gezichten gezien, ieder jaar andere.”

“U bent les blijven geven?”

“Klassieke talen, ja.”

Ik zeg dat ik nog altijd met plezier aan zijn lessen terugdenk, vooral aan zijn behandeling van de Carmina Burana, middeleeuwse studentenliederen. Ik heb in die tijd dezelfde grammofoonplaat gekocht als waar wij in de klas naar luisterden, een uitvoering van de Berliner Philharmoniker, gedirigeerd door Herbert von Karajan. Daar luister ik nog regelmatig naar en dan zing ik mee. Ik ken die liederen van buiten, we zongen ze op weg naar school.

Zachtjes zing ik voor hem: “Oh oh oh, totus floreo...”

“Potdorie, dat is wel heel lang geleden!”

Hij vertelt dat hij in 1971 als priester is uitgetreden. Hij is blijven lesgeven en heeft dat ontdekt als iets waardevols maar voor het instituut seminarie kan hij geen goed woord over zijn lippen krijgen: “Het ronselen van twaalfjarige jongens en ze onderwerpen aan een tegennatuurlijke levensstijl, is ronduit schandelijk.”

Ik vraag hem of hij nog wel eens komt op de plek waar Steffenberg gestaan heeft.

“Toen mijn vrouw nog leefde, gingen we er wel eens wandelen, het is een mooie omgeving daar. Maar vijf jaar geleden is Erna overleden en sindsdien ben ik er niet meer geweest.”

“We kunnen er nu samen naar toe rijden?” stel ik voor.

“Nu? Ach ja, ik heb toch niets bijzonders te doen. Ik moet alleen wel even naar de wc.”

We staan op. Meneer Veltman loopt richting toiletten en ik ga bij de uitgang van het restaurant op hem staan wachten. In mijn hoofd is het woord ‘ronselen’ blijven hangen: ‘het ronselen van twaalfjarige jongens...’

Ik pak mijn mobiel om het op te googelen en lees wat men onder ronselen verstaat. Ronselen is mensen werven op een listige manier. Bijvoorbeeld matrozen werden vroeger geronseld: in cafés werden mannen dronken gevoerd en dan als bemanningslid aan boord gebracht waarna het schip onmiddellijk vertrok zodat ze er niet meer van af konden.

Een priester	is iemand die een Heilige Mis opdraagt. Als de paus een Mis opdraagt, is hij een priester. Dat geldt ook voor een bisschop, een pastoor, een pater, noem maar op... Op het moment dat ze een Mis opdragen, zijn ze priester.
Een pater	is lid van een kloosterorde. Hij heeft een gelofte van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid afgelegd.
Een missionaris	is uitgezonden naar een ver gebied om daar het katholieke geloof te verspreiden.

- 2 -

In 1964 ging ik als 'Kees' naar Steffenberg.

De Kees die ik toen was, is te zien op deze foto. Twaalf jaar is hij en hij staat op de preekstoel van de Heilige-Familie-kerk in Betondorp, een wijk in Amsterdam Oost. Kees is de middelste zoon in een gezin met vijf kinderen. Een katholiek gezin is het, Kees zit op een katholieke school, op een katholieke gymnastiekvereniging en net als zijn vader speelt hij saxofoon in de katholieke fanfare 'Sint Gregorius'.

En natuurlijk is Kees misdienaar, hij is het hulpje van de priester

tijdens de Heilige Mis. Thuis doet hij de priester na en speelt hij 'Misje', samen met zijn jongere zusje die dan de misdienaar mag zijn.

Het gezin Rutgers woont in de Landbouwstraat. In Betondorp heb je ook een Veeteeltstraat en een Tuinbouwstraat. In die Tuinbouwstraat woont de later beroemd geworden Johan Cruijff. Jan, de oudste broer van Kees, voetbalt vaak met Johan Cruijff op straat. Kees niet. Kees is liever binnen, hij luistert naar de radio en draait grammofonplaatjes van zijn oudere zus: Elvis Presley, Willeke Alberti, het Cocktail Trio...

Zelf heeft Kees één grammofonplaatje, dat heeft hij per post toegestuurd gekregen. Het komt van de Paters van de Heilige Familie.

"Kijk mam! Onze kerk is ook van de Heilige Familie. Toevallig hè?"

"Ja, Kees, dat is zeker toevallig!"

Kees leest de tekst die op de hoes van het plaatje staat:

Missionarissen gevraagd

Als ze ergens aan het heien gaan, wil je wel kijken want dat is een machtig karwei. Op het grammofonplaatje dat je nu hebt gekregen, hoor je ze ook bezig. Waar dan geheid wordt?

We gaan STEFFENBERG bouwen: een nieuw seminarie voor de missionarissen van de Heilige Familie. Om zoveel mogelijk jongens de kans te geven missionaris te worden. Want er zijn er heel wat die dat graag willen.

Natuurlijk hebben wij al vele jaren een seminarie. Honderden jongens hebben daar hun Gymnasium-opleiding gevolgd en er vriendschap gesloten met hun kameraden, gesport, toneel gespeeld, gezongen, muziek gemaakt, ernstige en dolle avonturen beleefd. Na afloop sloten zij aan in de lange rij van missionarissen.

'Zorg dat je erbij komt,' dachten ze. Ze wilden in dienst staan van Christus en daar zijn we hun dankbaar voor. We zijn ook ons oude seminarie-gebouw dankbaar dat aan al die jongens